

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

BÙI VĂN SƠN

**BIỆN PHÁP QUẢN LÝ GIÁO DỤC KỸ NĂNG
XÃ HỘI CHO HỌC SINH CỦA HIỆU TRƯỞNG
TRƯỜNG THPT**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

BÙI VĂN SƠN

**BIỆN PHÁP QUẢN LÝ GIÁO DỤC KỸ NĂNG
XÃ HỘI CHO HỌC SINH CỦA HIỆU TRƯỞNG
TRƯỜNG THPT**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60 14 01 14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: GS.TS NGUYỄN QUANG UẨN

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan: Luận văn này là công trình nghiên cứu thực sự của riêng tôi, được thực hiện dưới sự hướng dẫn khoa học của GS.TS Nguyễn Quang Uẩn.

Các số liệu, kết quả nghiên cứu được trình bày trong luận văn là trung thực và chưa từng được công bố trong các công trình khác.

Tác giả luận văn xin hoàn toàn chịu trách nhiệm về luận văn của mình.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2014

Tác giả

Bùi Văn Sơn

LỜI CẢM ƠN

Trước tiên, em xin bày tỏ lời cảm ơn sâu sắc nhất đến các thầy cô giáo trong Ban Giám hiệu khoa Tâm lý - Giáo dục, phòng Quản lý Khoa học Trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện, giúp đỡ em trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu luận văn.

Em xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến GS.TS Nguyễn Quang Uẩn, đã tận tình chỉ dẫn, chu đáo trong việc hướng dẫn em hoàn thành luận văn.

Em xin bày tỏ lời cảm ơn sâu sắc đến các thầy giáo, cô giáo đã giảng dạy chúng em trong hai năm qua, tạo cơ sở cho em hoàn thành khóa học.

Tác giả luận văn chân thành cảm ơn các thầy cô giáo, các bậc cha mẹ học sinh Trường THPT Lê Ích Mộc đã giúp đỡ nhiệt tình trong việc triển khai nghiên cứu luận văn.

Mặc dù đã có rất nhiều cố gắng, song luận văn chắc chắn sẽ không thể tránh khỏi những hạn chế. Vì vậy, tác giả luận văn mong muốn nhận được sự chỉ bảo, đóng góp ý kiến quý báu của các thầy giáo, cô giáo và các bạn đồng nghiệp để luận văn được hoàn thiện hơn.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2014

Tác giả

Bùi Văn Sơn

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
DANH MỤC HÌNH, BIỂU ĐỒ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	2
4. Giả thuyết khoa học	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu	3
7. Các phương pháp nghiên cứu.....	4
8. Cấu trúc luận văn	4
Chương 1: MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VỀ KỸ NĂNG XÃ HỘI VÀ GIÁO DỤC KỸ NĂNG XÃ HỘI QUẢN LÝ GIÁO DỤC KỸ NĂNG XÃ HỘI CHO HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG	5
1.1. Lịch sử nghiên cứu vấn đề giáo dục kỹ năng xã hội và quản lý giáo dục kỹ năng xã hội.....	5
1.1.1. Nghiên cứu ở nước ngoài	5
1.1.2. Nghiên cứu ở trong nước	9
1.2. Lý luận về kỹ năng xã hội và giáo dục kỹ năng xã hội.....	12
1.2.1. Lý luận về kỹ năng xã hội	12
1.2.2. Lý luận về giáo dục kỹ năng xã hội	19
1.3. Lý luận về quản lý giáo dục kỹ năng xã hội cho học sinh THPT	23
1.3.1. Khái niệm quản lý giáo dục kỹ năng xã hội cho học sinh	23

1.3.2. Quản lý mục tiêu, nội dung, các hình thức tổ chức, các phương pháp giáo dục các kỹ năng xã hội cơ bản cho học sinh.....	23
1.3.3. Các biện pháp quản lý hoạt động giáo dục kỹ năng xã hội cho học sinh trung học phổ thông.....	29
1.4. Vai trò chỉ đạo giáo dục kỹ năng xã hội cho học sinh của Hiệu trưởng trường trung học phổ thông với tư cách chủ thể quản lý	34
1.4.1. Nhiệm vụ quyền hạn, chức năng của Hiệu trưởng trường trung học phổ thông.....	34
1.4.2. Sự chỉ đạo của Hiệu trưởng trong việc thực hiện quản lý giáo dục kỹ năng xã hội cho học sinh trung học phổ thông.....	37
1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến việc quản lý giáo dục kỹ năng xã hội cho học sinh trung học phổ thông	41
1.5.1. Các yếu tố chủ quan	41
1.5.2. Các yếu tố khách quan	43
Tiểu kết chương 1	47
Chương 2: THỰC TRẠNG GIÁO DỤC KỸ NĂNG XÃ HỘI VÀ QUẢN LÝ GIÁO DỤC KỸ NĂNG XÃ HỘI CHO HỌC SINH TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG LÊ ÍCH MỘC	48
2.1. Vài nét chung về kinh tế, xã hội, giáo dục trung học phổ thông huyện Thủy Nguyên và Trường Trung học phổ thông Lê Ích Mộc	48
2.1.1. Về huyện Thủy Nguyên	48
2.1.2. Về Trường Trung học phổ thông Lê Ích Mộc	49
2.2. Thực trạng giáo dục kỹ năng xã hội cho học sinh THPT	50
2.2.1. Thực hiện mục tiêu giáo dục kỹ năng xã hội cho học sinh THPT	50
2.2.2. Thực hiện nội dung các kỹ năng xã hội cơ bản cần giáo dục cho học sinh trung học phổ thông	52
2.2.3. Thực hiện giáo dục các kỹ năng xã hội cụ thể cho học sinh trung học phổ thông theo một số nội dung cụ thể	54

2.2.4. Sử dụng các hình thức tổ chức giáo dục kỹ năng xã hội cho học sinh trung học phổ thông.....	59
2.2.5. Thực hiện sử dụng các nhóm phương pháp giáo dục kỹ năng xã hội cho học sinh trung học phổ thông	62
2.2.6. Đánh giá chung thực trạng giáo dục kỹ năng xã hội cho học sinh trung học phổ thông.....	64
2.3. Thực trạng quản lý giáo dục hoạt động giáo dục kỹ năng xã hội cho học sinh trung học phổ thông	66
2.3.1. Xây dựng kế hoạch quản lý hoạt động giáo dục kỹ năng xã hội cho học sinh trung học phổ thông	66
2.3.2. Xây dựng bộ máy quản lý và tổ chức thực hiện kế hoạch giáo dục kỹ năng xã hội cho học sinh trung học phổ thông.....	68
2.3.3. Chỉ đạo hoạt động giáo dục kỹ năng xã hội cho học sinh	70
2.3.4. Kiểm tra hoạt động giáo dục KNXH cho học sinh.....	72
2.3.5. Tổng hợp kết quả đánh giá chung về thực trạng quản lý giáo dục kỹ năng xã hội cho học sinh trung học phổ thông.....	74
2.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động giáo dục kỹ năng xã hội cho học sinh trung học phổ thông	76
Tiểu kết chương 2	79
Chương 3: CÁC BIỆN PHÁP TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ GIÁO DỤC KỸ NĂNG XÃ HỘI CHO HỌC SINH CỦA HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG THPT ...	80
3.1. Các nguyên tắc đề xuất các biện pháp tăng cường quản lý giáo dục kỹ năng xã hội cho học sinh.....	80
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo mục tiêu.....	80
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính kế thừa.....	80
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính khả thi	81
3.2. Các biện pháp tăng cường quản lý giáo dục kỹ năng xã hội cho học sinh ...	81
3.2.1. Biện pháp 1: Nâng cao nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên, cha mẹ học sinh và học sinh về việc đẩy mạnh giáo dục KNXH cho học sinh.....	82

3.2.2. Biện pháp 2: Xây dựng kế hoạch quản lý hoạt động giáo dục kỹ năng xã hội sát thực, có hiệu quả	83
3.2.3. Biện pháp 3: Tăng cường hiệu quả tổ chức thực hiện kế hoạch giáo dục kỹ năng xã hội.....	84
3.2.4. Biện pháp 4: Chỉ đạo chặt chẽ của hiệu trưởng về việc phối hợp giữa các lực lượng giáo dục tham gia giáo dục kỹ năng xã hội	86
3.2.5. Biện pháp 5: Đẩy mạnh hoạt động kiểm tra, đánh giá, rút kinh nghiệm giáo dục kỹ năng xã hội cho học sinh	87
3.2.6. Biện pháp 6: Tăng cường cơ sở vật chất, các phương tiện phục vụ giáo dục kỹ năng xã hội cho học sinh	89
3.3. Điều kiện thực hiện các biện pháp	90
3.4. Mối quan hệ giữa các biện pháp	91
3.5. Khảo nghiệm nhận thức của các khách thể về tính cần thiết và tính khả thi của biện pháp đề xuất	93
3.6. Thực nghiệm quản lý giáo dục KNXH cho HS qua biện pháp “Nâng cao nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên, cha mẹ học sinh và học sinh về việc đẩy mạnh giáo dục KNXH cho học sinh”	96
3.6.1. Những vấn đề chung về tổ chức thực nghiệm	96
3.6.2. Kết quả thực nghiệm	97
Tiểu kết chương 3	101
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	102
1. Kết luận	102
2. Khuyến nghị	104
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	106
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Stt	Chữ viết đầy đủ	Chữ viết tắt
1.	Ban Giám hiệu	BGH
2.	Cán bộ quản lý	CBQL
3.	Cha mẹ học sinh	CMHS
4.	Độ lệch chuẩn	ĐLC
5.	Điểm trung bình	ĐTB
6.	Giáo viên	GV
7.	Học sinh	HS
8.	Kỹ năng xã hội	KNXH
9.	Mức độ cần thiết	MĐCT
10.	Mức độ thực hiện	MĐTH
11.	Trung học phổ thông	THPT
12.	Xã hội	XH

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Thực trạng thực hiện mục tiêu giáo dục kỹ năng xã hội cho học sinh trung học phổ thông.....	50
Bảng 2.2. Thực trạng thực hiện nội dung các KNXH cơ bản cần giáo dục cho học sinh THPT.....	52
Bảng 2.3. Kết quả thực hiện giáo dục các KNXH cho học sinh THPT theo một số nội dung cụ thể	54
Bảng 2.4. Thực trạng sử dụng các hình thức tổ chức giáo dục KNXH cho học sinh THPT.....	59
Bảng 2.5. Mức độ sử dụng các nhóm phương pháp giáo dục KNXH cho học sinh THPT.....	62
Bảng 2.6. Tổng hợp kết quả đánh giá chung thực trạng giáo dục KNXH cho học sinh THPT.....	64
Bảng 2.7. Thực trạng xây dựng kế hoạch quản lý hoạt động giáo dục KNXH cho học sinh THPT	66
Bảng 2.8. Thực trạng xây dựng bộ máy quản lý và tổ chức thực hiện kế hoạch giáo dục KNXH cho học sinh THPT.....	68
Bảng 2.9. Thực trạng chỉ đạo hoạt động giáo dục KNXH cho học sinh.....	70
Bảng 2.10. Thực trạng kiểm tra hoạt động giáo dục KNXH cho học sinh	72
Bảng 2.11. Tổng hợp kết quả đánh giá chung về thực trạng quản lý giáo dục KNXH cho học sinh THPT	74
Bảng 2.12. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động giáo dục KNXH cho học sinh THPT.....	76
Bảng 3.1. Kết quả khảo nghiệm nhận thức mức độ cần thiết và mức độ khả thi của các biện pháp đề xuất	93
Bảng 3.2: Kết quả thực nghiệm giải bài tập tình huống về việc quản lý giáo dục KNXH cho học sinh Trường Trung học phổ thông Lê Ích Mộc	97